

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka: 009-04/12-12 EPA 787-VI
Ljubljana, 7. 2. 2013

Komisija za državno ureditev je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Drugemu poročilu o položaju romske skupnosti v Sloveniji

Komisija za državno ureditev je na 3. seji 6. 1. 2013 obravnavala Drugo poročilo o položaju romske skupnosti v Sloveniji, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije.

Predstavniki predlagatelja je uvodoma poudaril, da poročilo zajema prikaz aktivnosti ministrstev, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, lokalnih skupnosti, Sveta romske skupnosti, Službe za narodnosti in Komisije Vlade za zaščito romske skupnosti in zajema obdobje druge polovice leta 2010 in leto 2011. Uresničeni projekti nakazujejo pozitiven premik in ozaveščenost o potrebi vključevanja romske skupnosti v družbo, tako na državni kot na lokalni ravni. Dopolnjena Strategija 2011 je omogočila uspešno vključevanje otrok pripadnikov romske skupnosti v sistem vzgoje in izobraževanja od predšolskega varstva do univerzitetnega in podiplomskega izobraževanja. Kot primer dobre prakse se je izkazala umestitev romskega pomočnika in uvedba predmeta romska kultura. Inovativne oblike vzgojno-izobraževalnega dela so bile izvedene znotraj romskih naselij. Vzpostavljeni so bili različni romski izobraževalni inkubatorji in projekti socialnega podjetništva. Uresničeni so bili številni projekti s področja kulturne dejavnosti. Posebna pozornost je bila namenjena problematiki in izdelana analiza »Prostorski problemi romskih skupnosti v Sloveniji« in je osnova za konkretno urejanje posameznih naselij (prostorski načrti). Projektno urejanje na državni in lokalni ravni (sinergija) je podprto tudi z razpisi namenskih sredstev. Evropski socialni sklad je v okviru »Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013« namenil sredstva za »Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti«.

V razpravi je predstavnik predlagatelja z odgovori na zastavljena vprašanja še dodatno obrazložil poročilo.

Komisija ugotavlja, da Drugo poročilo o položaju romske skupnosti v Sloveniji sledi določbam Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji in določbam Nacionalnega programa ukrepov za Rome Vlade Republike Slovenije za obdobje 2010-2015 in zajema obdobje druge polovice leta 2010 in leto 2011. Poročilo je pregledno in metodološko dobro zasnovano. Problematika, ki jo obravnava, je smiselno strukturirana, vsebinsko obrazložena in ponazorjena s konkretnimi primeri.

Na področju vzgoje in izobraževanja se kažejo pozitivni ukrepi, saj so zasnovani v različnih projektih od predšolskih programov, preko osnovnošolskih programov in možnosti za nadaljnje izobraževanje. Pomembno je, da znotraj romskih naselij potekajo razni projekti (vzgoja, izobraževanje kultura), ki predstavljajo pripravljavnico npr. za osnovno šolo (osnovnošolski programi pa so finančno podprti, v pomoč so pomočniki). Na ta način je omogočen dober prehodni sistem.

Komisija opozarja, da so na nekaterih področjih Slovenije še vedno pereči nerešeni problemi bivanjskih razmer romske skupnosti (ni vode in elektrike). Komisija pozdravlja aktivno vlogo ministrstva in lokalnih skupnosti pri implementaciji Analize stanja romskih naselij na območju Republike Slovenije in strokovni pomoči v postopkih priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov za urejanje romskih naselij (spremembi namembnosti).

Pravno podlago za sofinanciranje projektov izgradnje osnovne komunalne infrastrukture v romskih naseljih določa 3. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Projekti občin so bili financirani, kjer so občine imele izvoljene romskega svetnika v občinskem svetu. Namenska sredstva so bila tudi v preteklem letu razpisana za sofinanciranje projektov osnovne komunalne infrastrukture v romskih naseljih. Organizirani so bili posveti, predstavljeni razpisni pogoji, ki naj bi lokalne skupnosti spodbudili k aktivnostim.

Komisija ugotavlja, da so bila dodeljena denarna sredstva za romsko skupnost tudi v okviru instrumenta »Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada za leto 2009, 2010, 2011« (priloga 2, 3, 4 k poročilu). Komisija meni, da bi kazalo nameniti večjo pozornost, da bi bila dodeljena finančna sredstev v celoti izčrpana.

Lokalne skupnosti so nosilke ukrepov Nacionalnega programa ukrepov za Rome Vlade Republike Slovenije za obdobje 2010-2015. Nacionalni program ukrepov za Rome Vlade Republike Slovenije za obdobje 2010-2015 nalaga sprejetje Akcijskih načrtov lokalnih skupnosti, kjer živijo Romi. Kazalo bi spodbuditi določene lokalne skupnosti (priloga 5 k poročilu), da bi v skladu z nacionalnim programom uresničile obveznost in pripravile akcijski program.

Komisija se zavzema za celovit pristop k reševanju romske problematike in še tesnejše povezovanje in sodelovanje vseh deležnikov v smeri sooblikovanja ustreznih rešitev.

Po zaključeni razpravi sta bila sprejeta s k l e p a:

1. Komisija za državno ureditev se je seznanila z Drugim poročilom o položaju romske skupnosti v Sloveniji,
2. Komisija za državno ureditev podpira prizadevanja Vlade Republike Slovenije v smeri reševanja problematike romske skupnosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Rajko Fajt.

Predsednik
Rajko Fajt, l.r.